

1843, I

774042

250/

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 2 STYCZNIA 1943r.

/ P o r a n n y. /

Biblioteka Jagiellońska

1002262938

I.

Dotyczące Polski.

423582

III RARA

1943, styczeń

MOSKWA po rosyjsku 30.XII.godz.7.00.

Z artykułu Kalinina w Prawdzie "W 20-tą rocznicę założenia ZSRR", zakończonego stwierdzeniem, że najważniejszym czynnikiem zwycięstwa będzie sowiecki ustrój państwowy i wielonarodowa polityka Lenina-Stalina: "Rewolucja październikowa usunęła wszelkie przeszkody przed dążeniem do wyzwolenia ludów. Dążenie do wyzwolenia narodowego znalazło swój wyraz w ogłoszonej przez władze sowieckie Deklaracji Praw Ludów Rosji z 16.XI.1917r. W Deklaracji tej sformułowano podstawowe zasady sowieckiej polityki narodowościowej. Ustrój sowiecki w wyrazach jasnych niedwuznacznych i bez zastrzeżeń uznał suwerenne prawa ludów uwolnionych z niewoli i niepodległość państwową republik ukraińskiej, białoruskiej, asserbejdżańskiej, ormiańskiej i gruzińskiej, jak również niepodległość państwową np. Finlandii i Polski. Na trzecim wszechrosyjskim zjeździe Sowietów 24 stycznia 1918r. uchwalono Deklarację Praw Ludu Pracującego, stwierdzającą, że sowiecka republika rosyjska zostaje założona na zasadzie wolnego związku wolnych ludów jako federacja sowieckich republik ludowych.

ANKARA po turecku 29.XII.godz.18.15.

Sądzi się, że celem wizyty polskiego premiera Sikorskiego w Moskwie jest zabezpieczenie dawnych granic Polski.

LUXEMBURG po angielsku 30.XII.godz.20.30.

31 grudnia 1939r. Sunday Times ogłosił artykuł Scrutatora, który warto przypomnieć. Znamienne jest zwłaszcza jedno zdanie: w obecnej wojnie jak dotąd łączne straty sprzynierzonych w walkach lądowych wynoszą około 2.000." Słowa te musiały szczególnie ogrzać serca waszych polskich sojuszników i dowodzą, że nie jest tylko frazes gdy się mówi, że W. Brytania walczy do ostatniego Polaka, Francuza, Greka, itd. Jakżeby inaczej dzienniki brytyjskie mogły zaledwo 3 miesiące po zupełnym unicestwieniu armii polskiej zapomnieć o wielkich stratach tego pierwszego sojusznika, który za was się krwawił.

LAHTI po fińsku 30.XII.godz.11.30.

Gen. Sikorski prowadzi rokowania o przyjęcie przez Meksyk pewnej liczby Żydów polskich.

CALAIS po angielsku 31.XII.godz.21.30.

Rządy uchodźcze w Londynie są zaniepokojone ostatnimi rokowaniami anglo-sowieckimi. Szczególnie zatroskany jest Rząd Polski i pewien szlachcic polski hr. Tarnowski ogłosił artykuł w czasopiśmie America, w którym proponuje, chcąc w ten sposób przeciwdziałać rokowaniom anglo-sowieckim, utworzenie wału europejskiego przeciw Sowietom. Artykuł stwierdza, że Sikorski postanowił bez zwłoki udać się do Waszyngtonu by przypomnieć Rooseveltowi przyrzeczenie jakiego udzielił, że przeciwstawi się planom brytyjskim. Autor dyplomata - uchodźca, świeżo przybyły do Lizbony, zakończył stwierdzeniem, że dymisja rządu jugosłowiańskiego jest również odgłosem kryzysu wywołanego przez anglo-sowieckie rokowania.

UWAGA: Dotyczące Polski patrz również dział II Jeloej, i Zeesen.

dan dida i Polowa Czerwona

Bibl. Jagiell.

2016 CD 125/23

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

JELOEY po niemiecku 30.XII.godz.7.30.

Volke's Dagblad ogłasza sensacyjne szczegóły tajnego układu anglo-sowieckiego zawartego 26 maja. Sowiety mają otrzymać kontrolę wojskową i polityczną nad Finlandią, Niemcami, Węgrami, Rumunią i Bułgarią. W myśl artykułu 2 protokołu dodatkowego, obszerne terytoria graniczne, w tym Finlandia, część Skandynawii, była Czechosłowacja, Rumunia, Bułgaria i była Jugosławia mają być uznane za leżące w sowieckiej sferze interesów. Ponadto Anglicy udzielają Sowietaom prawa tworzenia w różnych niewymienionych krajach baz i utrzymywania tam garnizonów. Sowiety mają otrzymać gwarancję wolnego wyjścia z Bałtyku na Morze Północne i z Morza Czarnego na Śródziemne. Pismo dodaje, że prześladowania jakie bolszewicy wszczęliby w tych wszystkich krajach, zasłoniłyby nawet to wszystko czego dokonali w Sowietach.

ZEESEN po niemiecku 30.XII.godz.10.30.

Basler Nachrichten donoszą, że Anglicy gotowi są oddać bolszewikom państwa bałtyckie oraz część Węgier i Rumunii. Terytorium byłej Austrii ma być wcielone do Federacji Słowiańskiej, planowanej przez Londyn i Moskwę. Ponadto dziennik zamieszcza wiadomość z Londynu, że mają być utworzone państwa czeskie i słowackie, które nie mogłyby istnieć samodzielnie. / Rozgłośnia cytuje artykuł Volke's Dagblad jak wyżej. /

W języku Afrikan 30.XII.godz.17.00.- Braciszkwie żydowscy w Afryce południowej i Rodozji obchodzili wczoraj dzień żałoby na znak współczucia z rodakami w Europie, którzy nie mogą już wyzyskiwać porządne narody i rozstrzygać o ich losie. Najgorliwszym żałobnikiem był oczywiście Smuts, który zawsze sympatyzował z Żydami zdradzając równocześnie własny naród. Smuts zamyka niewinnych w obozach koncentracyjnych, gdzie traktowani są gorzej niż mordercy tubylczy, a opłakuje los żydostwa które w Afryce południowej opanowało niemal wszystkie bogactwa. Smuts wygłosił nową pełną nieprawdę do tych spośród narodów białych, które wyzwołyli się z pod panowania żydowskiego. Afrykańczycy jednak napewno lepiej rozumieją te narody niż swego żydowskiego premiera i mają nadzieję, że prędzej czy później będzie można obchodzić dzień żałoby po Żydach południowo-afrykańskich.

WROCLAW po niemiecku 30.XII.godz.19.00.

Z pogadanki kontradmirała Lützowa: Nie jest zadaniem łodzi podwodn zatapianie krążowników i innych statków wojennych, które strzegą dróg morskich, ani też atakowanie na szlakach szczególnie strzeżonych. Takie działania podejmowane są tylko wyjątkowo jak np. w pobliżu Murmańska lub na Morzu Śródziemnym. Głównym jednak celem jest zatapianie różnych statków w takich rozmiarach, by budowa nowych nie mogła je zastąpić.

FRANKFURT po niemiecku 30.XII.godz.19.40.

Z pogadanki Mjra Baltzera: "Skąd Sowiety biorą tyle czołgów?" 11.XII. ogłoszono, że na odcinku rżowskim od 25 XII zniszczono 1568 czołgów, zaś w okresie od 11 do 20.XII. na całym froncie zniszczono dalszych 1518. Zachodzi pytanie skąd bolszewicy biorą takie ilości ciężkiego sprzętu? Ostatnio stosują oni na froncie czołgi angielskie gorsze znacznie od sowieckich, a nawet amerykańskie - jeszcze gorsze niż brytyjskie. Świadczy to o wielkim spadku produkcji sowieckiej. Zanim jednak damy ostateczną odpowiedź na główne pytanie, musimy podkreślić, że jakkolwiek cyfry podawane przez naczelne dowództwo są zawsze niesłychanie dokładne i absolutnie ścisłe i pewne to jednak nie wątpliwie przeceniamy ilość zniszczonych czołgów. Przede wszystkim jednak tajemnicę wyjaśnia fakt, że bolszewicy używają coraz więcej czołgów remontowanych, a ponadto zaprzęgli do pracy w straszliwych warunkach cały swój naród dla zwiększenia produkcji, a na dobitkę produkują sprzęt coraz gorszy.

Godz. 22,00.- Donoszą z Londynu, że De Gaulle oświadczył, iż odkłada swój wyjazd do Stanów. Londyńskie koła polityczne sądzą, że wyjazd ten jest w obecnej chwili niepożądany.

31.XII.godz.18.15.- Reportaż z frontu:żaden Niemiec nie zapomni początkowych tygodni ubiegłej zimy na froncie wschodnim.Dziś żołnierze mało tam mówią o zwycięstwie i śmierci,gdyż powietrze całe przesycone jest śmiercią,która zbiera swe żniwo i zwycięstwem,które jest celem. Żołnierz walczy na śmierć i życie.Nie dba o szczegóły,czyści buty szczotką do włosów,pali w piecu raną lub fortopianem - trzeba żyć.Wojna wróciła do swej postaci pierwotnej,której wszystko polega na jednostce. Jakim szalonstwem jest wiara wroga w przewagę maszyn! Cyfry też już nie nie znaczą na wschodzie.Znaczenie ma tylko przebieg bitwy.

Godz.20.00.- Mowa Goebbelsa/ nie zawiera żadnych charakterystycznych szczegółów poza streszczeniem podanym w prasie angielskiej /.

WROCLAW po angielsku 30.XII.godz.22.30.

Tino stwierdza, że sojusznicy stracili 3.801 statków przy czym zginęło 63.154 marynarzy.Przyjmując średni tonaż statku na 5.000,daje to cyfrę 1.900.000. Jednak należy przyjąć raczej przeciętną 6.000 a wówczas otrzymany cyfrę 23.000.000. t.

BUDAPESZT po węgiersku 30.XII.godz.23.45.

DNB stwierdza, że wyniki 40-tu miesięcy wojny są dwojakie: zwycięstwa państw Osi i Japonii oraz bitwy jeszcze nie rozstrzygnięte.Do tych ostatnich należy bitwa o Anglię,w której Niemcy zmienili taktykę nalotów, lecz podkreślają, że dotychczasowe naloty uważać należy tylko za wstęp; bitwa o Afrykę; bitwa o panowanie w powietrzu nad Europą; bitwa o Rosję,która właściwie może być już uważana za zwycięstwo,wobec zdobycia olbrzymich surowców; bitwa o Siedem Mózg, w której zatopiono 28.milionów ton,statków anglo- saskich.

WEHRMACHTSENDER po francusku 30.XII.godz.6.45.

Donoszą z Rzymu, że Eisenhower odmówił prawa wjazdu do francuskiej Afryki północnej sowieckiej misji gospodarczej,a to tytułem odwetu za nie wpuszczenie do Rosji misji amerykańskiej,a także dlatego, że stary chce zachować dla siebie wszystko bogactwa afrykańskie.

BRAZZAVILLE na,prozglasnia Osi/ po francusku 30.XII.godz.10.45.

Stacja Brazzaville i miała czelność ostrzegać przed naszymi audycjami.Stwierdzamy uroczyście, że jesteśmy autentyczną stacją Wolnych Francuz w, znajdującą się w Algierze.Otrzymujemy rozkazy od de Gaulle'a i szorsty jego ideę.Wszystko co osiągnęliśmy stało się dzięki poparciu W.Brytanii.Niedawno Afryka Północna przystąpiła do Zjednoczonych Narodów.Lądowanie wojsk było wykonane przez Amerykę,która dla swych celów korzystała z usług wysocę podejrzanych osobistości francuskich współpracujących z Niemcami,jak np.zdrajca Darlan.Wytworzyło to stan niepokojów,wobec którego straconie Darlana było koniecznym.Stan ten musi jednak ustać.Tylko gen.de Gaulle powinien zarządzać Afryką Północną.Kończymy naszym hasłem " Honor i Ojczyzna".

PARYŻ po francusku 31.XII.godz.14.00.

Prócz Darlana miał być zamordowany także Giraud,Murphy i szereg innych osób./ Uwaga: rozgłosnie Osi w dalszym ciągu obszernie komentuje w podobny sposób zabójstwo Darlana./

LAHTI po angielsku 31.XII.godz.17.45.

Dla sprowokowania Ameryki do wypowiedzenia wojny Finlandii rozpowszechnia się pogłoski o rzekonym antysemityzmie fińskim.Są to absurdalne kłamstwa,gdyż Żydzi w Finlandii,których jest zresztą nie wiele korzystają z tych samych praw i przywilejów co inni obywatele fińscy,gdyż nielocalencja rasowa była zawsze Fibon obca.

RZYM po włosku 30.XII.godz.20.00.

Giraud uważany jest w Waszyngtonie za przeciwnika polityki Vichy. Jest to błąd,gdyż przed udaniem się do Afryki zapowiedział on Petaina, że będzie lojalnie przestrzegał polityki jego i Laval.

Oświadczono w sprawie organizacji świata po wojnie,uważane jest w kółkach amerykańskich na balon próbny i zapowiedź orędzia Roosevelta do Kongresu.

Rząd brytyjski zaczął ograniczać wydatki na różne widnowe rządy W związku z tym tzw.rząd jugosłowiański zmniejszył już liczbę ministrów.

WATYKAN po angiolsku 31.XII.godz.20.15.

Ojciec św. w odpowiedzi na życzenia złożone mu przez kardynałów podkreślił, że zadaniem Papieża jest wspieranie i pocieszanie wszystkich wiernych. Ogłoszenie przez Ojca św. warunki pokoju były wszędzie przyjęte z uznaniem i wdzięcznością. Dziś przed Kościołem otwiera się okres podobny do czasów, gdy Chrystus zjawił się by obalić starożytne pogaństwo. Jest to godzina wielkiego niebezpieczeństwa, lecz równocześnie i wielkich możliwości.

ROZGŁOSNIĘ AMERYKANSKIE - Korespondenci:

C. Coalingwood, Algier: Giraud oświadczył, że obecnie w rządzie Afryki północnej mało jest zwolenników Vichy. Powszechne wrażenie jednak jest odmienne, zaś aresztowanie szeregu osób nastawionych proaliansko wrażenia tego nie usuwa. Naogół nikt nie potępia Giraud, lecz wszystkich niepokoją liczni ludzie, którzy są nadal w jego rządzie.

B. Downs, Moskwa: Rok 1942 przyniósł Rosji wielkie rozczarowanie wobec nieutworzenia II frontu. Z drugiej strony jednak wielkie dostawy czołgów i samolotów budzą zadowolenie.

III.

O g ó l n o .

STAVANGER Po niemiecku 31.XII.godz.18.00.

Stacha wystosował depeszę noworoczną do Hitlera, w której dał wyraz swemu podziwowi dla olbrzymich osiągnięć Führera jako męża stanu i dowódcy w ciągu roku 1942.

HILVERSUM po holendersku 30.XII.godz.16.45.

W Tallinie utworzony został Bank Estonii, do którego zakresu działania należą będą głównie sprawy rolnicze i przemysłowe. Bank udzielać będzie pożyczek długoterminowych.

ZEESEN po angiolsku 30.XII.godz.8.15.

Niemiecki nowy ład już wykazuje świetny wyniki: w Belgii 50% robotników przechodzi przeszkolenie i uruchamia się nowe gałęzie przemysłu. W Norwegii odbudowane elektrownie zaopatrywać będą Niemcy w energię. Dania dostarcza Europie żywności. W Finlandii czynne są fabryki. W ten sposób Niemcy realizują zadania, którym nie mogła sprostać Liga Narodów - zwiększenia produkcji i usunięcia tarć handlowych. Nowy ład niesie dobrobyt.

W języku african 30.XII.godz.17.00. - Reportaż z urlopu świątecznego w Prusach Wschodnich. Pociągi pełne są rozradowanych ludzi i żołnierzy grających na harmonijkach. Wszędzie widać choinki. Nadzwyczajnie smakują wspaniałe koniak pruski. W ciągu 6 dni reporterowi przybyło 9 funtów, gdyż odżywiał się olbrzymią ilością świeżego mleka, drobiem i innymi smakołykami. Oto jest obraz czwartego roku wojny.

Po francusku 30.XII.godz.1.14 - Święta przeszły w Paryżu pod znakiem radości i wesela. Wszędzie pełno świąteł i muzyki, restauracje otwarte do późna w nocy.

RZYM po włosku 30.XII.godz.14.00.

Federacja arabsko syjonistyczna jest niemożliwa. Koła arabskie nie chcą nawet rozpocząć dyskusji na ten temat, i uważają plan federacji zasugerowany przez gazety amerykańskie za nie dający się przeprowadzić. Koła te stwierdzają, że twierdzenia Roosevelta jakoby był wojownikiem wolności są w rażącej sprzeczności ujawniającymi się coraz bardziej imperializmem amerykańskim.

MOSKWA po rosyjsku 30.XII.godz.6.00.

Prawda; Ludy ZRSR tworzą zwartą rodzinę.

Godz.16.20.- Przyjaźń ludów ZRSR jest niezniszczalna.

Godz.11.00.- Z artykułu Badajewa prozora RN BSFSR: w okresie od 1913 do 1940r. produkcja ciężkiego przemysłu w Związku Radzieckim wzrosła 10,9 razy ; - produkcja Kazachstanu wzrosła 22,2 razy; Armenii - 22,3 razy Gruzji - 26,4 ; Kirgizji 100,6; Tadżykistanu 242 razy.

31.XII.godz.3.00.- Artykuł Tołstoja "Krasnoj Zwiędzie: Rosja jest twiordzą, niezniszczajną".

Godz.6.00.- Prawda: Niezmożona potęga patriotyzmu sowieckiego.

Godz.16.20.- Prawda: Z artykułu Jarosławskiego "Rok 1942": obecna ofensywa armii czerwonej odbywa się w warunkach zupełnie odmiennych niż zimy ubiegłej. Dziś cały przemyśl i gospodarstwo Związku nastawione są na wojnę, zaś siły Niemiec przekroczyły punkt szczytowy. Rok 1943 będzie rokiem zwycięstwa armii czerwonej i armij sojusznicznych nad najgorszym wrogiem ludzkości Niemcami hitlerowskimi.

Godz.21.10. Artykuł Ehrenburga "Rok 1943 będzie rokiem zwycięstwa".

Godz.21.45.-Z przemówienia Kalinina: dziś sytuacja wojenna jest dla nas korzystniejsza niż rok temu. Podkreślić muszę wzrost uczuć patriotycznych całej ludności Związku. Wszystkie ludy Związku walczą solidarnie o zwycięstwo nad faszystami niemieckimi. Mamy wszelkie podstawy do przekonania, że udział sojuszników naszych w walce przeciw faszystom będzie stale wzrastał. Skupieni wokół Stalina zwyciężymy.

Po estońsku 31.XII.godz.23.00:

Przemówienie J.Varosa, prezosa RN Estonii: Estonia będzie wyzwolona w 1943r.

5

22

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.]

[Faint, illegible text]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]